

Amatierteātri tiekas “Pērses krastos”

→ 1. lpp.

Šajā vasarā Koknesē atkal valdīja teātra gars, jo saiets “Pērses krastos” pulcēja skatuves mākslas cienītājus no tuvākām un tālākām vietām.

Izlaistas vien divas reizes

Saietu atklāja Daudzevas amatierteātris ar Z. Pamšes viencēlienu “Virietis”, pēc tam Brocēnu amatierteātris izrādīja klasiku — H. Ibsena “Leļļu namu”. Jaunjelgaviešu veikumu — iestudējumu “Muitnieka māja” (H. Paukšs) — varēja noskatīties iršenieši.

Sestdiena sākās ar svinīgu saietu atklāšanu, tas bija arī viens no Aizkraukles novada svētku pasākumiem. “Šogad ir Dziesmu un deju svētku gads. Atcerieties, ir tāda dziesma “Manai dzimtenei”, un tajā ir vārds: “Nāk vīri pelēkos vadmalas svārkos. Ir 1873. gads... Ir 1995. gads, un Koknesē pirmo reizi notiek amatierteātru festivāls “Pērses krastos”! Ir pagājuši 28 gadi, ik pārgadiem esam tikušies. Bija dižķibeļi un vēl visādas ķibeles... Vienu pāriti mēs izlaidām, bet šogad mēs atkal esam kopā. Lielākais prieks ir, ka šoreiz mēs ne tikai svinam amatierteātru festivālu “Pērses krastos”, bet arī otru Aizkraukles novada svētkus. Pie mums būs ir ne tikai draugi no visas Latvijas, bet arī mūsu novada amatierteātru kolektīvi” sanākušos uzrunāja Kokneses kultūras centra direktore, Kokneses amatierteātra režisore Inguna Strazdiņa.

Smieklī Koknesē un viedums Iršos

“Ir jauki redzēt, cik burvīgi, cik kaislīgi mūsu iedzīvotāji mīl mākslu, kultūru: vieni tajā izpausties, citi — vērot, būt šajā procesā,” bilda novada domes priekšsēdētājs Leons Līdums. “Mēs no savas Latvijas sirds mēģināsim jums dot skatītāju mīlestību, skatītāju aplausus. Lai mūsu sajūtas, dzimtenes mīlestība paceļas augstos spārnos — dariet to visu uz skatuves! Un mēs jums to ļausim — šeit, Koknesē, Bebros un

APLAUSUS SAŅĒMA Seces “Dūdenīši”.

Iršos! Lai jums daudz labu smieklu no skatītājiem Koknesē, lai viedums Iršos un lai patiesums Bebros!” vēlēja Kokneses apvienības pārvaldes vadītāja Agrita Vagoliņa.

Jāteic, ka A. Vagoliņas vēlējuma vārdi piepildījās. Visas izrādes saņēma skatītāju aplausus. Smieklī pavadīja gan Seces “Dūdenīšus” (režisore Astrīda Mencendorfa), izrādēt H. Paukša lugas “Ar spaini pa galvu” iestudējumu, gan Neretas “Leišmalīti” (Aija Kalnāre), kultūras centra pagalmā izspēlējot A. Bankas komēdiju “Sausā lapa”.

Pēc divām komēdijām Saldus Tautas teātris ar A. Dziles lugas “Vakars ar pilādžu tēju” iestudējumu festivāla kuģi iegriezta pavisam citā virzienā. Vaicāta par izvēli, iestudējot šo lugu, režisore Inese Lagzdina teic: “Pirms pieciem gadiem Dainai Sipenieci, kas izrādē iznes visu smagumu, bija 80 gadu jubileja. Es viņai to veidoju kā dāvanu. Šodien Dainai ir 85 gadi, un viņa arvien ir uz skatuves, vienai no viņas partnerēm Guntai Rezevskai ir 86 gadi. Tas sakrita ar Latvijas simtgadi, un tā ir liela daļa mūsu vēstures. Luga tā visa ir kompakti parādīta. Jaunā paaudze no tā visa daudz ko nezina, tāpēc man likās svarīgi tādā kompaktā veidā jaunatni tam izvest cauri. Tie, kas to pārdzīvojuši, atceras un saprot. Arī jaunajiem kaut kas

aizķeras, ka kaut kas tāds ir bijis un noticis.”

Raganīgās noskaņās

Pirmsjāņu laikā raganīgas noskaņas ienesa Staburaga “Pirmā prognozē” (Signe Sniedze) ar “Raganīņu Jāņiem”. A. Grīnieces šīs pašas lugas iestudējumu, tikai mazzalviešu “Tradars” (Silvija Lisovska) sniegumā, varēja vērot Iršos un Bebros. Izrāžu parādī saietu otrajā dienā Koknesē noslēdza Lielvārdes Tautas teātris (Kārlis Lišmanis) ar Dž. Patrika lugas “Mana dārgā Pamela” iestudējumu.

Savukārt saietu noslēguma dienā pirmie uz Kokneses kultūras centra skatuves kāpa pļaviņieši (Zane Kažus) un izrādīja jaunāko veikumu — iestudējumu pēc Mairitas romāna “Vecais mērķaķis” motīviem. Izrādi “Gribu uz Parīzi!” (M. Vellers) uz Koknesi bija atvedis Valkas pilsētas teātris (Aivars Ikšelis). Tālu ceļu bija mērojis Taujēnu (Lietuva) teātris, un pat lietuviešu valoda nebija šķērslis, lai saprastu, kas notiek ar “Īres līgumu un trīs olām”. Pirms izrādes režisors Vidmants Krištoponis izklāstīja saturu. Divas dāmas — māte un meita — noirējušas dzīvokli, taču īres maksai naudas nav. Ko nu? Viņas nolemj dzīvokli izīrēt kādam profesoram un grāmatvežam, kurš nekādi nevar pabeigt pārskatu. Profesors naktīs pārgērbjas par bezpajumtnieku un iet novērot, kā tiek šķiroti atkritumi, savukārt pie grāmatveža patvērumu atskrien meklēt brālis, kuru no mājas iztriekusi līgava. Taču māte un meita nolemj piekopt vēl vienu rūpali — zīlēt. Tā nu sagadās, ka pie viņām ierodas grāmatveža sieva un viņa brāļa līgava. Liela loma ir arī profesora sunim, kurš viņu saved kopā ar dzīvokļa saimnieci. Beigas labas, un viss labs. Bet kāda gan saistība īres līgumam un trim olām? Kā pastāstīja Vidmants, olas ir zilēšanas priekšmets — vajag kaut ko vēlēties un olas iemest Daugavā vai Pērsē. Viss noteikti piepildīsies!

Saietu noslēdza vietālieši (Zane Kažus), koknesiešiem un pilsētas viesiem spēlējot B. Jukņevičas komēdiju “Par diviem zaķiem un pelēm uz galda”.

INESE LAGZDIŅA, Saldus Tautas teātra režisore.

SMIEKLĪ PAVADĪJA arī Neretas “Leišmalīti”.

Koknesē visiem patīk

Pirmajā saietā 1995. gadā piedalījās pieci kolektīvi. Kā gan radās ideja veidot šādu pasākumu?

“Aizkraukles Tautas teātris, kurā es spēlēju, apmeklēja daudzus festivālus. Es tajā laikā sāku strādāt par direktori Kokneses kultūras namā un strādāju arī ar teātri. Zinot, ka te, Koknesē, ir daudzas skaistas vietas, kāpēc gan nesarīkot? Kad bija izdomāts, pamazām rāvām vaļā. Bija gan vienas dienas, gan divu dienu festivāli. Parasti festivālus rīkojām jūlijā beigās vai augustā, ir bijis arī vienā laikā ar Sama modināšanas svētkiem. Precīzi noteikts datums tam nav. Esam braukuši uz festivāliem Lietuvā, vienā no tiem iepazināmies ar Taujēnu teātri un nākamajā gadā ielūdzām viņus pie sevis. Lietuvieši atbrauca un arī šogad ciemojās pie mums Koknesē. Pēdējo reizi Koknesē viņi bija pirms deviņiem gadiem,” stāsta saietu rīkotāja, Kokneses kultūras centra direktore un amatierteātra režisore Inguna Strazdiņa.

Sabrauc arī vietējie

Teātru saiets “Pērses krastos” parasti tiek organizēts ik pēc diviem gadiem. Vienā reizē tas nenotika saistībā ar Dziesmu svētkiem un,

tāpat kā citi pasākumi, netika rīkots arī pandēmijas laikā, kad bija aizliegta pulcēšanās.

Inguna Strazdiņa stāsta, ka pirmsākumos kolektīvi tika ielūgti uz šo festivālu. Koknesiešiem jau bija izveidojies stabils draugu loks, un par festivālu tika saņemtas labas atsauksmes. Inguna bilst, ka ir amatierteātri, kuru aktieri spēlēja tikai savam priekam, tad ir tādi, kam svarīga izaugsmē, piedalīties festivālos un lielajās skatēs, un ir tādi, kam ir ļoti augstvērtīgs sniegums, kas tuvojas profesionālajam teātrim. Parasti festivālos tiek uzaicināta ekspertu komisija, kas vērtē katra kolektīva sniegumu. “Mūsu festivāls visiem patīk tādēļ, ka nav ekspertu, teātri atbrauc spēlēt savam un skatītāju priekam. Nav svarīgi, kāda limeņa kolektīvs tas ir. Tas man patīk, jo, iespējams, ka kolektīvs, kurā aktieri spēlēja tikai savam priekam, izvērtē sevi, apskatās citus kolektīvus un pieņem lēmumu, ka var saņemties un pakāpties solīti augstāk. Parasti draugu kolektīviem paziņoju, kad plānots festivāls. Arvien ir piedalījušies jauni kolektīvi, jo dzirdētas atsauksmes par iepriekšējo festivālu, un Koknesē visiem patīk,” teic Inguna. Iepriekšējos festivālos nebija vietējo kolektīvu, bet gan no tālākām vietām. Šogad saistībā ar novada svētkiem Koknesē sabrauca vietējie kolektīvi.

TAUJĒNU TEĀTRA REŽISORS Vidmants Krištoponis un Inguna Strazdiņa.

→ 7. lpp.